

POSTANOWIENIE

Dnia 16 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 16 października 2024 r.,
sprawy **K. N.**
skazanego z art. 258 § 1 k.k. i in.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z dnia 22 lutego 2024 r., sygn. akt II AKa 324/23
utrzymującego w mocy wyrok łączny Sądu Okręgowego w Lublinie
z dnia 28 września 2023 r., sygn. akt IV K 228/23.

p o s t a n o w i ł

- I. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
 - II. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć
skazanego.**
- [J.J.]**

UZASADNIENIE

K. N. został skazany prawomocnymi wyrokami:

- Sądu Rejonowego we Włodawie w sprawie o sygn. akt II K 645/07,
- Sądu Rejonowego w Chełmie, w sprawie o sygn. akt IX K 184/13,

- Sądu Rejonowego w Chełmie w sprawie o sygn. akt VII K 1219/14,
- Sądu Rejonowego we Włodawie w sprawie o sygn. akt II K 82/18,
- Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie w sprawie o sygn. akt IV K 539/19,
- Sądu Rejonowego we Włodawie w sprawie o sygn. akt II K 131/21

oraz:

- Sądu Okręgowego w Lublinie z 21 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt IV K 48/17, za czyn z art. 258 § 1 k.k., popełniony w okresie od 29 czerwca 2015 r. do 5 kwietnia 2016 r., na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności; za czyn z art. 263 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. popełniony w okresie od co najmniej 15 października 2015 r. do 15 grudnia 2015 r., na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności i 500 stawek dziennych grzywny po 40 zł każda; przy czym jednostkowe kary zostały połączone i orzeczono wobec skazanego karę łączną 5 miesięcy pozbawienia wolności; na poczet której zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności od 20 lipca 2016 r. do 17 grudnia 2016 r., zaś na poczet kary grzywny zaliczono okres od 17 grudnia 2016 r. do 21 grudnia 2016 r.

- Sądu Okręgowego w Lublinie z 16 grudnia 2020 r. w sprawie o sygn. akt IV K 348/17, za czyn z art. 258 § 1 k.k., popełniony w okresie od wiosny 2015 r. daty dziennej bliżej nieustalonej do marca 2016 r., na karę grzywny 100 stawek dziennych po 100 zł każda;

za czyn z art. 65 § 1 k.k.s. w zb. z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 91 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zw. z art. 38 § 2 pkt 1 k.k.s., popełniony w okresie od daty dziennej bliżej nieustalonej przypadającej zimą na początku 2015 r. do maja 2016 r., na karę roku pozbawienia wolności oraz 200 stawek dziennych grzywny po 100 zł każda; za czyn z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 274 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełniony w okresie od 20 sierpnia do 22 września 2015 r., na karę 100 stawek dziennych grzywny po 100 zł każda; przy czym tak orzeczone kary grzywny zostały połączone i orzeczono wobec skazanego karę łączną 300 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 100 zł;

- Sądu Okręgowego w Lublinie z 21 maja 2021 r. w sprawie o sygn. akt IV K. 523/18, za czyn z art. 258 § 1 k.k., popełniony w okresie od 2 czerwca 2016 r. do 20 czerwca 2016 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; za czyn z art. 65 § 3

k.k.s. w zb. z art. 65 § 1 k.k.s. w zb. z art. 54 § 1 i 2 k.k.s. w zb. z art. 91 § 1 i 3 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 2 i 5 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 1 k.k.s., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 300 stawek dziennych grzywny po 90 zł każda; przy czym wskazane kary jednostkowe zostały połączone i orzeczono wobec skazanego karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono okres jego zatrzymania 11 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem łącznym z 28 września 2023 r., sygn. akt IV K 228/23:

1. na podstawie art. 569 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec K. N. wyrokami Sądu Okręgowego w Lublinie z 21 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt IV K 48/17, Sądu Okręgowego w Lublinie z 16 grudnia 2020 r. w sprawie o sygn. akt IV K 348/17 oraz Sądu Okręgowego w Lublinie z 21 maja 2021 r. w sprawie o sygn. akt IV K 523/18 i jako karę łączną wymierzył temu skazanemu karę 2 lat pozbawienia wolności;
1. na podstawie art. 569 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 86 § 1 i 2 k.k. połączył kary grzywny orzeczone wobec K. N. wyrokami Sądu Okręgowego w Lublinie z 21 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt IV K 48/17, Sądu Okręgowego w Lublinie z 16 grudnia 2020 r. w sprawie o sygn. akt IV K 348/17 oraz Sądu Okręgowego w Lublinie z 21 maja 2021 r. w sprawie o sygn. akt IV K 523/18 i jako karę łączną wymierzył temu skazanemu karę 800 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 90 zł;
2. na podstawie art. 577 k.p.k. w zw. z art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył K. N. okres jego pozbawienia wolności od 20 lipca 2016 r., godz. 10:35 do 21 grudnia 2016 r., godz. 17:40 oraz okres jego zatrzymania w dniu 11 kwietnia 2018 r.;
3. stwierdził, iż w pozostałym zakresie wyroki, w których kary połączono, podlegają odrębnemu wykonaniu;
4. na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w zakresie pozostałych wyroków;

5. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. określił, że wydatki postępowania ponosi Skarb Państwa.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca skazanego, którzy podniósł zarzuty:

a) rażącej niewspółmierności kary łącznej pozbawienia wolności oraz grzywny orzeczonej wobec skazanego, w sytuacji gdy zachodzi znaczący związek przedmiotowy oraz podmiotowy między przestępstwami, które były przedmiotem rozpoznania przez Sądy, których wyroki podlegają łączeniu w ramach niniejszego postępowania, jak również zachodzi bliskość czasokresu popełnienia powyższych czynów, które to okoliczności wskazują, iż wyrok łączny zarówno w zakresie kary pozbawienia wolności jak i kary grzywny powinien być orzeczony z zasadą pełnej absorpcji;

b) naruszenia przepisu postępowania mającego wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, przez brak zastosowania art. 577 k.p.k. w zakresie uprzednio zapłaconej kary jednostkowej grzywny i w rezultacie pominięcie tego faktu w sentencji wyroku, co skutkuje w rezultacie obowiązkiem dwukrotnej zapłaty grzywny za to samo przestępstwo.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. 1 i 2 przez orzeczenie kary łącznej pozbawienia wolności oraz grzywny na zasadzie pełnej absorpcji bądź zasadę zbliżoną do pełnej absorpcji, a także zaliczenie na poczet orzeczonej kary łącznej grzywny, spłaty przez skazanego grzywny orzeczonej w sprawie Sąd Okręgowy w Lublinie o sygn. akt IV K 48/17.

Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z 22 lutego 2024 r., sygn. akt II AKa 324/23 utrzymał w mocy zaskarżony wyrok (pkt I), zasądził od skazanego na rzecz Skarbu Państwa 20 zł tytułem wydatków postępowania oddawczego (pkt II).

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca K. N. , który zarzucił rażące naruszenie przepisu postępowania, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k., poprzez nienależyte rozważenie zarzutu rażącej niewspółmierności kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w wyroku łącznym, będącej wynikiem niedostatecznego uwzględnienia bardzo bliskiego związku przedmiotowo – podmiotowego czynów, za które skazany został K. N. , a które uzasadniają

skorzystanie przez Sąd z zasady absorpcji lub też zasady zbliżonej do zasady absorpcji.

Wskazując na powyższy zarzut obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, dlatego podlegała oddaleniu na posiedzeniu, zgodnie z art. 535 § 3 k.p.k.

Kasacja może zostać wniesiona tylko z powodu uchybień wymienianych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeśli mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Kasacja nie może być wniesiona wyłącznie z powodu niewspółmierności kary (art. 523 § 1 k.p.k.).

Obrońca co do zasady uczynił zadość wskazanym wymogom formalnym wniesienia tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia, gdyż sformułował zarzut naruszenia przez Sąd II instancji przepisu art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., niemniej treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku pozwala stwierdzić, że naruszenie wymienionych przepisów nie miało w tej sprawie miejsca. Sąd Apelacyjny rozważył wszystkie zarzuty apelacyjne i przedstawił przekonujące powody, dla których wywody apelacyjne nie zasługiwały na uwzględnienie.

Trafnie zatem wskazał, że w niniejszej sprawie orzeczone wobec K. N. wyrokiem łącznym kary, w tym łączna kara pozbawienia wolności, nie nosiły cech rażącej niewspółmierności, o jakiej mowa w art. 438 pkt 4 k.p.k. Nie było również postaw do zastosowania zasady absorpcji wobec tego skazanego, o co postulował jego obrońca. Nie ujawniono wszakże żadnych nadzwyczajnych okoliczności, które uzasadniałyby zastosowanie tej właśnie zasady przy kształtowaniu kary łącznej w wyroku łącznym. Bez znaczenia dla tej oceny była natomiast okoliczność, że w jednej ze spraw podlegających łączeniu, skazany korzystał ze statusu tzw. małego świadka koronnego, gdyż miało to znaczenie tylko w tej konkretnej sprawie i wpłynęło na wymierzoną mu w niej karę.

Sąd odwoławczy nie doszukał się również wystarczających powodów do zastosowania wobec skazanego zasady asperacji w większym zakresie, aniżeli uczynił to Sąd I instancji. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, eksponowany w apelacji przez obrońcę związek podmiotowo – przedmiotowy, a także zbieżność czasowa pomiędzy poszczególnymi czynami w sprawach składających się wyrok łączny, zostały w sposób prawidłowy uwzględnione przez Sąd Okręgowy, który kierując się w znacznym zakresie zasadą asperacji, wymierzył K.N. (dysponując przedziałem od roku i miesiąca do 2 lat i 9 miesięcy), karę 2 lat pozbawienia wolności, która została w pełni zaaprobowana jako sprawiedliwa, realizująca cele prewencji indywidualnej oraz generalnej. Zastosowanie wobec K. N. zasady absorpcji lub nawet zasady zbliżonej do absorpcji, zdaniem Sądu Apelacyjnego, byłoby natomiast wyrazem niezasadnej pobłażliwości dla aktów przestępczej działalności skazanego, których dopuszczał się w przeszłości.

Nie może być zatem wątpliwości co do tego, że Sąd odwoławczy miał w polu uwagi wszystkie sformułowane w apelacji zarzuty, do których odniósł się należycie, a zatem – wbrew twierdzeniom obrońcy - przeprowadzona kontrola instancyjna miała charakter rzetelnej, skoro przebiegała według reguł wyznaczonych przez art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.

Z uzasadnienia kasacji wynika natomiast, że skarżący pod pozorem naruszenia wskazanych standardów odwoławczych, do czego w tej sprawie przecież nie doszło, dążył w rzeczywistości do wywołania ponownej, niejako „trzecioinstancyjnej” kontroli wyroku Sądu Okręgowego pod kątem wymiaru, a więc współmierności wymierzonej wyrokiem łącznym skazanemu łącznej kary pozbawienia wolności, czego wprost uczynić nie mógł z uwagi na kategoryczną treść art. 523 § 1 zdanie drugie k.p.k. Taki zabieg nie może być jednak skuteczny, także z uwagi na wyraźnie określone cele postępowania kasacyjnego, w ramach którego możliwa jest wyłącznie kontrola orzeczenia Sądu odwoławczego jedynie w płaszczyźnie zgodności z prawem, a nie w zakresie prawidłowości ustaleń faktycznych (art. 519 k.p.k.). Tymczasem, jak słusznie zauważył prokurator, w przypadku obu środków zaskarżenia, argumenty obrońcy oscylują niezmiennie wokół ustaleń mających znaczenie w procesie kształtowania wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności, do których kontroli postępowanie kasacyjne nie służy.

Nie znajdując zatem postaw do uwzględnienia kasacji, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji, na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. rozstrzygając o kosztach postępowania kasacyjnego.

[J.J.]

[ał]